

ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште
Јавна општинска установа за деца -детска градинка ВИНОЖИТО Сопиште, општина Сопиште
www.gradinkavinozito.mk , e-mail: joudgvinozito@gmail.com

ГОДИШНА ПРОГРАМА
НА ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште
за 2023/2024 година

Сопиште, август 2023

Содржина

ВОВЕД

1. Појдовни основи за организирање на дејноста -----	4
2. Услови за работа и организациона поставеност -----	5
3. Организација на животот и работата во установата -----	11
3.1. Организацијана работата во воспитни групи до 2 години (детски јасли)-----	12
3.2. Организацијана работата во воспитни групи од 2-6 години -----	14
3.3. Работно воспитание кај децата -----	18
3.4. Еколошко воспитание -----	19
3.5. Развој на здравствено-хигиенски навики -----	21
3.6. Културно-информативна и спортско рекреативна дејност -----	22
4. Планирање и подготовка на згрижувачката дејност и воспитно-образовната работа --	23
4.1 Згрижувачка дејност – јасли -----	24
4.2 Организација на воспитно-образовната работа -----	25
5. Стручно –педагошка дејност на детската градинка -----	32
5.1. Здравствена и социјална заштита на децата -----	32
5.2. Јавна и културна дејност -----	35
5.3. Соработка со родителите -----	36
5.4. Соработка со основните училиштата-----	37
6. Следење и унапредување на згрижувачката и воспитно образовната работа -----	38
6.1 Стручен совет -----	38
6.2. Совет на воспитувачи -----	39
6.3. Совет на негователи -----	39
6.4. План и програма за работа на директорот -----	40
7. Стручно усовршување на воспитно-згрижувачкиот кадар-----	44

ВОВЕД

Детската градинка е институција за згрижување и воспитување на деца од предучилишна возраст, детската градинка го унапредува раниот детски развој, ги поттикнува вештините за критичко и креативно мислење кај децата. Децата кои посетуваат градинка стануваат свесни за постоење на различности, причинско последични услови со што го зајакнуваат севкупниот процес на нивното рано учење.

Целта на сите стратегии и акции е поставување основи секоја детска личност да се изгради во посебна индивидуа која ќе умее да ги почитува основните форми на општествено живеење, отворање кон семејствата и пошироката околина, почитување на партнерската улога на детето во планирањето на сите елементи во воспитно-образовниот процес во градинката, како и поголемо активирање на децата и нивна интеракција во процесот на осознавање и слично.

Децата најдобро учат кога активностите потекнуваат од нивното сопствено искуство и стекнуваат нови знаења и вештини кога ја истражуваат околината. Градинката е место каде децата имаат можност за воспитно-образовни, спортско-рекреативни, културно-забавни активности, мерки и активности за подобрување и зачувување на здравјето и за поттикнување на когнитивниот, социоемоционалниот, физичкиот и моторниот развој, како и развој на јазикот, комуникацијата и описменување и пристап кон учење.

И во оваа воспитна година ќе понудиме програмски содржини и активности кои ќе овозможат откривање на разновидни интереси, запознавање на светот и животот. Посебно внимание ќе се посвети на стимулирање на потенцијалите, способностите и вештините до ниво на творење и креативност. Умешноста да се препознаат потребите на децата, да им се понудат и пренесат знаења на соодветен начин, приспособен на нивните развојни и возрасни карактеристики ќе претставува предизвик за реализирање на воспитно-образовната програма на градинката.

1. ПОЈДОВНИ ОСНОВИ ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА ДЕЈНОСТА

Со Годишната програма за работа на Јавна општинска установа за деца –детска градинка ВИНОЖИТО Сопиште, општина Сопиште се определуваат програмските задачи т.е содржините за работа за 2023/2024 година.

Предучилишните институции се форма на организирана општествена грижа за децата и поддршка за семејството. Средината која на децата им обезбедува задоволување на основните потреби и континуиран психофизички развој. Раното детство е најинтезивен период на развој и менување – моторика, говор знаења, навики, интеракции, кога детето стекнува особини на социјално суштество и се формираат основните квалитети на личноста.

Основна дејност на ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште, општина Сопиште е : згрижување и воспитание на децата од предучилишна возраст која се организира за згрижување, престој, нега, исхрана, воспитно-образовни, спортско-рекреативни, културно-забавни активности, мерки и активности за подобрување и зачувување на здравјето, и за поттикнување на интелектуалниот, емоционалниот, физичкиот менталниот и социјалниот развој на дете до 6 години живот, односно до вклучување во основното образование.

Примарна цел на нашата градинка е да обезбеди здраво и среќно детство на секое дете. Градинката е место каде се поставуваат темелите на сестраниот развој на детската личност согласно законитостите на развојниот период и задоволување на актуелните потреби на децата (развивање на свеста за себе, за сопствената индивидуалност, јакнење на самодовербата, развојот на позитивна слика за себе, развој на способноста за комуникација, договарање и прифаќање на разликите, развој на способноста за препознавање на сопствените чувства нивна контрола, разбирање на чувствата на другите, развивање на љубопитноста и истражувачкиот дух, способноста за создавање и учење, зголемување на искуството и знањето за физичката средина и луѓето, развој на способноста за творење, изразување преку говорењето, пишувањето, движењето, музиката, ликовното изразување, развој на способноста за самопослужување, грижа за хигиената за сопственото здравје и околината.

Појдовни основи за изготвување на Годишната програма за работа на ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште во воспитната 2023/2024 година се:

- Член 168 од Законот за заштита на децата („Службен весник на Република Македонија бр.23/13, 12/14, 144/14, 10/15, 25/15, 150/15, 27/16, 163/17, 21/18, 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија “ бр. 104/19, 146/19, 275/19, 311/20, 294/21, 150/22 и 236/22)
- Програма за рано учење и развој (Сл. Весник на РМ бр. 22/13 и 12/14 од 06.03.2014

- Стандарди за рано учење и развој кај децата од 0 до 6 год.возраст – документ изработен од Министерство за труд и социјална политика на Р. Македонија и канцеларијата на UNICEF
- Правилник за стандардите и нормативите за вршење на дејноста на установите за деца
- Декларацијата и Конвенцијата за правата на децата
- Бирото за развој на образованието
- Условите што ги обезбедува детската градинка за реализирање на целите, задачите и програмските содржини
- Позитивните искуства и резултатите што ги постигнала градинката во реализирањето на згрижувачко-воспитната дејност во изминатиот период

За успешна реализација на планираните активности предвидени во овој документ потребно е вклучување на сите фактори од општественото живеење како: соработка со родителите, соработка со научните установи, една од најважните алки е соработката со Локалната самоуправа која би требало да биде организатор и носител на одредени активности за работата и спроведувањето на програмата, соработката со МТСП, МОН, БРО и други институции, и ќе продолжи во насока на имплементирање на новите прописи, правилници за работа со цел унапредување на работата на нашата установа.

2. УСЛОВИ ЗА РАБОТА И ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ

ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште е основана со Одлука за основање од страна на Советот на Општина Сопиште со архивски број 02-1141/1 од 27.05.2019 година и Акт за основање со број 02-1140/1 од 27.05.2019 година. Објектот е изграден со средства (Грант ИПА 2014 преку Министерство за финансии обезбеден од Светска Банка), а опремата и дидактичките средства се обезбдени од ИПА 2014 преку Министерство за финансии обезбеден од Светска Банка.

Во рамките на установата ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште ќе работи уште еден објект. Во месец декември од страна на Министерство за труд и социјална политика ни е доставено Решение за вршење на дејноста згрижување и воспитание на деца до шест годишна возраст односно до вклучување во основно образование и Мислење за објектот во склоп на ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште.

Од наша страна веднаш е пристапено кон регистрација на објектот и се изработи функционална анализа која е одобрена од МИОА, потоа изработени се Правилник за систематизација на работни места и Правилник за внатрешна организација на работни места, документите се донесени на Управен одбор, Совет на општина Сопиште, Позитивно мислење од Министерство за труд и социјална политика и од Министерство за информатичко општество и

администрација, во моментот се прави измена на Годишниот план за вработување и потоа треба да се достави барање за вработување до Министерство за финансии преку МТСП.

Воспитно-образовната и згрижувачката дејност во детската градинка ВИНОЖИТО ќе се реализира во два објекти- еден матичен и новиот објект Сонце, согласно Решенијата и Мислењата од МТСП дејноста ќе се реализира во четири хетерогени воспитни групи односно две групи од две годишна до четири годишна возраст и две групи од четири ипол години до шест годишна возраст и во новиот објект ќе има една хетерогена група до две години (јасли).

Објектите се наменски изградени за вршење на дејноста која се реализира, што подразбира дека ги исполнува стандардите и нормативите пропишани за организирање на престој на деца.

МАТИЧЕН ОБЈЕКТ – ВИНОЖИТО

Матичниот објект се состои од две занимални со почетен капацитет од 31 дете , но поради потребата на населението од услугите кои ги дава детската градинка со Одлука од Советот на општина Сопиште се зголеми бројот на деца кои може да се згрижат во детската градинка на 40 деца.

Објектот е се со седиште на ул.20 бр.1 с. Сопиште, Општина Сопиште, со нето корисна површина од 198,3 м2 и двор од 982,82 м2.

Објектот е од цврста градба и располага со следниве простории: ветробран, ходник, повеќе наменски простор со гардеробери за деца (сала за манифестации), 2 занимални опремени со потребна соодветна опрема и дидактички средства, санитарна просторија за деца, опремена со соодветна опрема (во пред просторот има 3 мијалници и 3 кабини со тоалетни шолји согласно возраста на децата и потребна санитарна галантерија), санитарна просторија за деца (во пред просторот има 2 мијалници и 2 кабини со тоалетни шолји согласно возраста на децата, туш) и потребна санитарна галантерија, санитарна просторија за вработените, кујна- опремена со соодветна опрема и ситен инвентар набавени согласно НАССР стандардите. За време на престојот на децата се планира целодневна исхрана, која ќе се подготвува согласно

нормативите и стандардите за исхрана во установите за деца, административна просторија канцеларија на директор и стручен кадар, простор за изолација на болни деца, перална и економски влез.

Дидактичките средства и опрема се набавени согласно пропишаните стандарди и нормативи за вршење на дејноста, членовите 49 и 72 од Правилникот за стандардите и нормативите за вршење на дејноста на установите за деца („Службен весник на РМ“ бр.28/14,40/14,136/14,71/15,170/16 и 151/18).

ВРАБОТЕНИ

Вкупниот број на вработени моментално на ниво на целата организација изнесува осум вработени, бројот на вработени ќе се зголеми со отворањето на новиот објект. Во следната табела е даден детален опис на структурата на вработените според профилот на експертиза и образование:

Ред.бр.	Структура на вработените	Висока стручна спрема	Средна стручна спрема	Број на вработени
1	Директор	1		1
2	Воспитувач на деца од 2-6 годишна возраст	2		2
3	Неговател		2	2
4	Готвач		1	1
5	Садомијач/сервирка		1	1
6	Хигиеничар		1	1
ВКУПНО			8	

ОПРЕМЕНОСТ НА УСТАНОВАТА ЗА ДЕЦА

Добро организираниот простор во објектот создава пријатна атмосфера и непречено одвивање на дејноста. Амбиентот и просторот овозможува лесна организација и прилагодување на разновидни потреби како и оптимални услови за остварување на воспитно–образовната работа.

Просториите во кои престојуваат децата располагаат со соодветни дидактички материјали–средства и игровен материјал преку кој се остваруваат и реализираат активностите предвидени за соодветна возраст. Во секоја воспитна година се надополнува објектот со дидактика и играчки.

Дворната површина е уредена со детски реквизити.

ОБЈЕКТ СОНЦЕ

Објектот Сонце е наменски изграден и се наоѓа во населено место Сопиште, општина Сопиште со седиште на ул.2 бр.2-А с. Сопиште со површина на 425,78 м2. Во неа се предвидени три занимални со капацитет за згрижување и воспитание на 57 деца од предшколска возраст. Исто така, предвидено е да има и помошна чајна кујна.

Објектот е од цврста градба и располага со следниве простории: влезен трем, ветробран ходник со гардероба, мултинаменска занимална, занимална 1, санитарии за две занимални, занимална 2, занимална 3, санитарии 3, економски влез, ходник, дистрибутивна кујна, магацин за кујна, санитарна просторија за кујна (туш кабина и гардероба), канцеларија со простор за изолација, канцеларија, перална, ВЦ, службен влез, котлара, магацин за котлара, тераса 1, тераса 2 и тераса 3.

Од наша страна за новиот објект реализиравме јавни набавки за да се доопреми објектот и тоа : набавени се пелети, набавена е кујнска опрема (тави, тенџериња, лажици, садови, блендери, миксер, транспортери за храна), набавени се маси и столчиња за просторијата манифестации, монтажни библиотеки, монтажни огради за во јасли,опремена е просторијата за пеглање на постелнини, набавени се заменски чаршави за креветчињата, реализирана е јавна набавка за информатичка опрема набавено е опрема за вработените (лап топ, таблети,

принтери), опремена е секоја занимална со тв приемник, набавено е минимум канцелараски материјали и училишни материјали, набавена е дидактичка опрема за трите занимални и детска литература.

Дворната површина е делумно опремена реализирана е јавна набавка за реквизиити за предниот дел од детската градинка и тоа: комплекс од две отворени кули, лизгалка и ограда и монтажни магаренце и коњче на федери.

Во соработка со општина Сопиште беше распишан тендер за партерно уредување на влезот на детската градинка кој се реализира односно асфалтиран е влезот на детската градинка, поставени се канти за отпад и клупи.

Како приоритетна набавка ќе треба да се реализира набавка на моторно возило за транспорт на храна бидејќи главната кујна ќе биде во матичниот објект

Опременост со мебел, дидактички играчки и други материјали за деца во детската градинка

Просториите кои се наменети за престој на деца од 2 до 6 години во објектот одговара на потребите и нормативите кои се предвидени за соодветната возраст. Сите занимални се опремени со плакари, масички и столчиња, креветчиња и друг помошен инвентар. Исто така во занималните постојат разновидни катчиња опремени со соодветни играчки и игровен материјал.

Секоја занимална е опремена според областите на интереси на децата, т.е. центри за учење. Распоредот на центрите е флексибилен и се прави во согласност со интересите и потребите на децата, програмата, актуелностите за тој ден како и можностите кои ги нуди самата просторија.

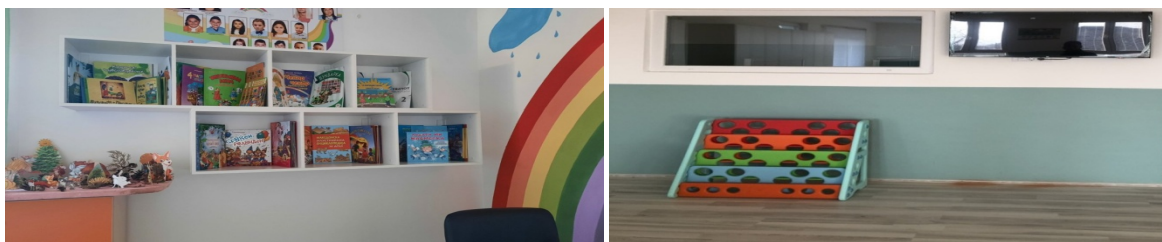
Основни обележја на катчињата се материјалите, играчките, надгледните средства и сл. кои се така поставени да му бидат на дофат на секое дете, а правило е во различни катчиња да се распоредуваат различни материјали кои асоцираат на специфичноста на катчето и активностите кои може да се изведуваат во него. Во една занимална постојат следните катчиња: ликовно, манипулативно, литературно, научно-истражувачко, семејно-драмско катче, конструктивно, сообраќајно, музичко катче, а во зависност од темата која се обработува секогаш постои можност да се формираат и други дополнителни катчиња. За поуспешно остварување на целите и задачите на конкретната содржина која е програмски планирана, како и да се овозможи поголема ангажираност на децата, потребно е отворање на повеќе катчиња истовремено. Децата имаат активна улога во катчето кое сами го избираат материјалите со кои самостојно работат. Материјалите во катчето се однапред подготвени во согласност со содржината и активноста што треба да се реализира, а на детето му се дава можност да направи избор според сопствените желби и интереси. Воспитувачот внимателно го следи направениот избор и ако процени дека изборот не е соодветен на способностите на детето треба да го насочи, но сепак да остави простор детето само да ја донесе конечната одлука.

Ваквиот избор на центри креира една мошне стимулативна средина за учење и осознавање низ игра, во која децата се чувствуваат сигурно, среќно и задоволно од својата активираност и своите постигнувања.

По потреба, во зависност од тематското планирање, може да се формираат и етнолошки центар, еколошки, математички, ликовен, компјутерски/информатички центар, центар за изложување на детските творби и центар за игри со песок и вода, кој најчесто се користи во топлите летни денови.

Воспитувачите и негователите водат секојдневна грижа околу естетското уредување и дизајнирање на просторот, особено на центрите кои во овие занимални се различни според бројот и намената, а во зависност од потребите на воспитната група.

Стручна литература во матичниот објект изработена е библиотека за детска и стручна литература за вработените. Во градинката се обезбедени списанија наменети за дечињата, литература за искажување на емоции кај децата, литература со песни, сликовници итн. фондот на книги и детска литература постојано се зголемува. Во објектот Сонце имаме направено набавка на детска литература и стручна литература која треба да се зголеми.

Опременост на детската градинка ВИНОЖИТО и објектот Сонце со техничка опрема

Ред. број	Техничка опрема	Количина
1.	ТВ Приемници	5
2.	Лаптопи	3
3.	Таблет	4
4.	Клими	9
5.	Камери	2
6.	Безбедносни аларми	4
7.	Принтер	3
8.	Bluetooth звучник систем	2
9.	Против пожарен аларм	7
10.	ППА	2
11.	Прочистувач на воздух (донација)	1

Во новиот објект со отпочнување на работа ќе имаме подобар увид на потребни работи кои треба да се набават во тековната година со цел опременоста на објектот да биде според стандардите и нормативите

3. ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЖИВОТОТ И РАБОТАТА ВО УСТАНОВАТА

Добро организирано воспитание и образование на децата од предучилишна возраст претставува концепт кој треба да биде заснован на добри и јасно прецизни принципи од причина што овој сегмент од детското воспитание и образование е од голем општествен интерес. Оттаму се е насочено кон подобрување на условите за практична апликација на хуманистичкиот, педагошко - психолошкиот правец, кој е во функција на развој на хумана, креативна, слободна и творечка личност.

Планирање и реализирање на воспитно образовната програма со децата од две до шест години е задача на воспитувачот кој заедно со стручниот тим ги планираат активностите. Воспитно образовните активности со децата ќе се реализираат со интегрирање на содржините од различните развојни домени. Програмата овозможува воспитувачот самостојно да ги избира активностите согласно развојните и индивидуалните потенцијали на децата во воспитната група која ја води. Играта претставува основно средство, метод форма за учење и развој. Децата можат да учат низ меѓусебната комуникација, да експериментираат, самостојно да истражуваат да учат низ игра, да ја развиваат својата фантазија и креативност, да ги изразуваат своите чувства преку музика, цртање, движење.

Воспитувачот во текот на целата програмска година врши опсервирање и проценка на достигнувањата и напредокот на детето и врз основа на тоа ги прилагодува активностите и стратегиите за учење. Проценката е сложен процес за кој воспитувачот го одредува потребното време, собира информации, ги евалуира и ги документира во досието на детето.

Воспитно образовната работа во детската градинка ќе се реализира врз основа на Програмата за рано учење и развој и Стандардите за рано учење и развој, ќе се планира во - годишен глобален план, годишни теми, цели, активности и содржини кои се реализираат во текот на годината. Детската градинка одговорно ќе го обезбедува севкупниот амбиент кој ќе го поддржува позитивното искуство во текот на раното детство. Затоа успешното реализирање на активностите преку проекти ќе биде основен начин на работа, зошто знаењата стекнати со активно учество на децата оставаат подлабоки траги и секако се потрајни.

Во градинката постојано, во контекст на планираните активности, ќе се води сметка да не биде запоставена личноста на детето и неговиот карактер, што секогаш е пожелно да биде во преден план во организираниот живот на детето. Воспитувачите и негувателите ќе водат сметка за холистичкиот развој на децата како и за приоритетните потреби за детскиот развој.

Децата најдобро учат кога активностите потекнуваат од нивното сопствено искуство и стекнуваат нови знаења и вештини кога ја истражуваат околината. Градинката е место каде децата имаат можност за воспитно - образовни, спортско - рекреативни, културно - забавни активности, мерки и активности за подобрување и зачувување на здравјето и за поттикнување на когнитивниот, социоемоционалниот, физичкиот и моторниот развој, како и развој на јазикот, комуникацијата и описменување и пристап кон учење.

Домените, субдомените, стандардите, индикаторите и целите се дел од Програмата за работа со децата во предучилишните установи пропишани од Министерот за труд социјална политика.

3.1 ОРГАНИЗАЦИЈА НА РАБОТАТА ВО ВОСПИТНИ ГРУПИ ДО 2 ГОДИНИ (ДЕТСКИ ЈАСЛИ)

Малите деца учат уште од раѓање. Децата се развиваат многу брзо во периодот од раѓање до 2 години, затоа возрасните кои учествуваат во грижата и негата на малите деца треба да го поттикнат развојот и раното учење. Континуирано извршување на активностите поврзани со негата и воспитувањето овозможува почитување на физиолошкиот ритам и индивидуалните потреби и можности на детето, првенствено задоволување на потребите и интересите на детето. Делувањето и унапредувањето на детскиот развој се врши на холистички начин, преку реализирање на цели од сите аспекти на детскиот развој.

Работата со децата од јаслена возраст опфаќа нега, лична хигиена, одмор на децата, исхрана и активности на формирање на навики за целокупниот резвој во соодветната возраст.

Организацијата на престојот и животот на децата во јаслените групи е во согласност со официјалната Програма за рано учење и развој која и оваа возрасна категорија деца воспитно образовно и развојно ја третира според Стандардите за рано учење и развој која е надополнета со иновативни елементи од аспект на избор на стандарди според кои секое дете се следи и стимулира во индивидуалниот резвој.

Воспитните активности со децата, согласно со нивната возраст и избор на стандарди и цели ќе бидат реализирани по потреба индивидуално и групно, со што ќе се обрне внимание на сите аспекти (домени) од нивниот развој.

Во планот за реализирање на воспитно-образовната работа со децата од најрана предучилишна возраст покрај посветеност на севкупниот развој на децата во сите развојни домени ќе се внимава и на :

- Воспитна работа за нега на децата и создавање на работни и културно-хигиенски навики преку навикнување на правилна употреба на приборот за јадење, правилно однесување за време на оброците, лична хигиена, постигнување на контрола на физиолошките потреби, обиди за самостојно облекување и соблекување;

Воспитни активности за помагање на физичкиот развој на децата преку манипулирање со предмети, преместување, испуштање, додавање, совладување на основните движења, координација на движењата и правилна ориентација во просторот;

- Активности за развој на говорот преку вокализација, имитирање на гласот на животните, кратки римувани стихови, вежби за учење на нови зборови, мотивирање на децата за спонтан говор, запознавање со предметите и појавите од најблиската околина, навикнување на правилно однесување, уредност, учење да се чува од опасни предмети и др;

- Воспитни активности за развивање на музичките потенцијали преку слушање на музика и практикување на музички игри, пеење на песни, звучни играчки, практикување на имитативни игри итн;

- Развивање на можностите за приближување на техниките и материјалите за работа од ликовно воспитание преку кинење на хартија со различен квалитет (текстура), игри со тесто или пластелин, шарање со бои , игри со природен материјал како лисја свежи и суви, растенија и др.

Посебно место ќе се даде на адаптацијата на децата во новата средина, нивната социјализација во групата, зајакнување на здравјето и развивање на елементарните движења и развојот на говорот. За реализација на активностите ќе се изработи Годишна програма за работа на негователите во групите до 2 годишна возраст, а негувателките задолжително дневно ќе планираат активности и истите ќе ги запишуваат во Дневник за работа во групите до 2 години.

3.2.ОРГАНИЗАЦИЈА НА РАБОТАТА ВО ВОСПИТНИ ГРУПИ ОД 2-6 ГОДИНИ

Планирањето и реализирањето на воспитно-образовната работа за децата од постара предучилишна возраст како основен документ ќе биде „Стандардите за рано учење и развој“ издадени од МТСП, при што ќе се поаѓа од проценката на степенот на развој на децата и врз основа на тоа ќе се планираат можностите за понатамошно унапредување преку планирани воспитно-образовни влијанија во постигнување на стандардите за развој во сите развојни домени како моторен развој, социоемоционален развој, пристап кон учење, когнитивен развој и стекнување на општи знаења, јазик, комуникација и описменување развој преку:

- Поттикнување и развој на способностите за стекнување на елементарни знаења и поими за природната и општествената средина;
- Развој на детската креативност во сите домени како животни, работни, истражувачки и сознајни;
- Развој и поттикнување на детската чувствителност, љубопитност, радост, задоволство и богатење на емоционалниот живот, мислење, говор, фантазија;
- Развој на детската самостојност, индивидуалност, поим за себе, соработка со врсниците и возрасните;
- Поттикнување на развојот на еколошката свест и воведување на основните начела за зачувување на непосредната животна средина, збогатување на искуствата за сообраќајот во потесната и пошироката околина;
- Поттикнување и создавање на навики за здравствена заштита преку грижа за личната и колективната хигиена, користење на природните фактори и правилна исхрана;
- Развој на културно-хигиенските навики по пат на редовно користење и употреба на културни изрази и културно обраќање кон други лица, правилна употреба на тоалет; поттикнување и создавање на работни навики кај децата како и вреднување на сопствениот и туѓиот труд;

- Развивање на вештини за слушање на својот и туѓиот говор преку воочување на разликите меѓу гласовните и други особини на говорот, артикулација и дискриминација на одредени гласови со целотстранување на потешкотии во нивното користење, збогатување на речникот, поврзување на говорот и користење на цели реченици, говорна креативност и творештво;
- Поттикнување и развој на самостојноста, самовербата, иницијативноста, способноста за воочување и решавање на проблеми;
- Развивање на способности за правилно користење на ликовните материјали и самостојно творечко ликовно изразување, музичките способности чувството за ритам, музичко помнење, творештво, интерес за пеење и музички активности.

➤ **Организација на дневните активности на децата до 2 години**

Ред. број	АКТИВНОСТИ	Време на реализација
1.	Прием на деца и слободни активности (игри по избор на децата)	до 8:15 часот
3.	Подготовка за појадок и појадок	8:30 ч
4	Реализација на дневното планирање	9:00 ч
5.	Претпладневна ужинка	10:00 ч
6.	Слободни игри и престојна воздух	10:30 ч
7.	Тоалет и подготовка за ручек	11:30 ч
8.	Ручек	12:00 ч
9.	Пасивен одмор- спиење	12:45 ч
10.	Ужина	14:45 ч
11.	Реализација на дневно планирање	15:10 ч
12.	Слободни игри	15:30 ч
13.	Заминување на децата	до 17:00 ч

➤ **Организација на дневните активности на децата над 2 до 4 години**

Ред. број	АКТИВНОСТИ	Време на реализација
1.	Прием на деца и слободни активности (игри по избор на децата)	до 8:15 часот
2.	Утринска гимнастика	8:15 ч
3.	Појадок	8:30 ч
4	Реализација на дневното планирање	9:00 ч
5.	Ужинка	10:00 ч
6.	Реализација на дневното планирање	10:30 ч
7.	Прошетки, набљудувања и престој на свеж воздух	11:00 ч

8.	Ручек	12:15 ч
9.	Пасивен одмор -спиене	12:45 ч
10.	Ужинка	14:45 ч
11.	Реализација на дневното планирање	15:15 ч
12.	Слободни игри и средување на центрите за учење	15:50 ч
13.	Заминување на децата	до 17:00 ч

➤ **Организација на дневните активности на децата над 4 до 6 години**

Ред. број	АКТИВНОСТИ	Време на реализација
1.	Прием на деца и слободни активности (игри по избот на децата)	до 8:15 ч
2.	Утринска гимнастика	8:15 ч
3.	Појадок	8:30 ч
4.	Реализација на дневното планирање	9:00 ч
5.	Ужинка	10:00 ч
6.	Реализација на дневното планирање	10:30 ч
7.	Прошетки, набљудувања и престој на свеж воздух	11:15 ч
8.	Средување на центрите за учење	12:00 ч
9.	Ручек	12:15 ч
10.	Пасивен одмор	12:45 ч
11.	Ужинка	14:30 ч
12.	Реализација на факултативни програми (по избор на децата и родителите)	15:00 ч
13.	Реализација на дневното планирање	15:30 ч
14.	Слободни игри и средување на центрите за учење	15:50 ч
15.	Заминување на децата	до 17:00 ч

Детската градинка одговорно го обезбедува севкупниот амбиент кој го подржува позитивното искуство во текот на раното детство вклучувајќи ги и чинителите, родителите, воспитувачите. Сите имаат подеднаква улога во поттикнување на растот и развојот кај малите деца преку креирање на содржини, активности преку игра. При креирање на амбиентот кој го поттикнува развојот и ранотот учење кај малите деца ги имаме во предвид следниве принципи:

- Развојот кај децата се одвива според однапред претпоставени развојни достигнувања, кои постепено стануваат се покомплексни, поорганизирани и се одраз на индивидуалниот развој на секое дете
- Играта е движечка сила за поттикнување на развојот на секое дете, вклучувајќи ги и децата со потешкотии во развојот
- Ефективен амбиент се постигнува кога се комбинираат активностите за учење, иницирани од децата водени од возрасните или обратно.

Воспитувачот - Концептот на пристап кон рано учење на децата кои престојуваат во градинката е холистички. Тоа значи дека воспитувачот работи со целото дете односно, имаме интегриран пристап на учење, нега, хранење, облекување, играње, цртање, трчање. Односно во текот на секојдневните насочени и рутински активности не се дава приоритет само на еден поединечен сегмент од развојот на детето, туку тоа се развива во сите домени подеднакво во текот на целиот период додека престојува во градинката. Раниот детски развој кај децата е поддржан, поттикнат и зајакнат преку активности кои ги подготвува воспитувачот. Воспитувачот го поттикнува раното учење кога ги комбинира активностите, активности иницирани од возрасниот и активности иницирани од децата. Децата најдобро учат кога децата се поттикнати од нивното сопствено искуство со што се стекнуваат со нови знаења и вештини преку сопственото истражување на околината која ги опкружува. Воспитувачот ги дефинира целите на активностите за учење, употребува стратегии со кои им помага на децата да ги постигнат тие цели, врши проценка на достигнувањата на детето и врз основа на тоа ги прилагодува стратегиите за учење во зависност од резултатот од таа проценка. Воспитувачот креира можност за избор на активности за учење, обезбедува подеднаква вклученост на сите деца во активностите и истовремено обезбедува амбиент за играње и учење. Во секојдневните активности воспитувачот грижата и раното учење го базира на поврзаноста на различните развојни домени кај децата, физички и моторен, социо-емоционален, когнитивен, јазикот и комуникацијата како и пристапот кон учењето.

Основни принципи на добри практики во процесот на рано учење кои ги практикуваме во детската градинка се:

- Планирање на содржините за подучување,
- Уредување и подготовка на средината во која децата учат,
- Изготвување на план и дневна програма на активности,
- Начин на взаемна комуникација со децата, интеракција,
- Проценка на развојните достигнувања кај децата и

- Градење на партнерство со родителите
- Подготовката на децата да бидат спремни за предизвиците кои ги носи новото време е приоритет во реализацијата на воспитно-образовниот дел од програмата за работа на нашата установа.

Затоа успешното досегашно реализирање на активностите преку проекти ќе биде основен начин на работа зашто знаењата стекнати со активно учество на децата оставаат подлабоки траги и секако се потрајни .

3.3. РАБОТНО ВОСПИТАНИЕ КАЈ ДЕЦАТА

Работното воспитание кај децата треба да се негува од најрана возраст со цел да се развијат позитивни чувства кон работата и да се развијат елементарни навики и вештини кои ќе им помогнат на децата во понатамошниот развој во развивање на самодовербата како важен фактор за правилен развој на децата.

Работното воспитание, согласност со Програмата за воспитно-образовна работа со децата од предучилишна возраст ќе се реализира секојдневно преку:

- Активирање на децата во воспитно-образовните и животните активности во градинката;
- Да се создадат навики за самостојно извршување на одредени активности кои се однесуваат на самото дете како самостојно соблекување и облекување на облека пред и по спиење, соблекување и облекување на чевли, патики и др., самопослужување за време на оброци, самостојно користење на приборот за јадење и самостојно консумирање на храната, осамостојување при извршување на физиолошките потреби , одржување на хигиената, поделба на обврските меѓу членовите во групата како екопатроли, дежурни за делење на храна и ужина, средување на играчките во занималната итн.
- Да се создаде интерес и позитивен однос кон средствата за игра преку играње на игри со играње на улоги кои имаат имитативен карактер
- Развивање на креативноста на децата со активности во кои ќе имаат можност да користат различни материјали со различен квалитет и техники на користење на истите.
- Посети и контакти со соодветни лица и институции;
- Презентирање модел на идентификација (примерот на воспитувачот) преку разработување различни содржини за таа цел: приказни, драмски текстови, песни и сл.

- Овој аспект на воспитно-образовното дејствување ќе биде опфатена со задачите од годишното планирање, како и задачите и содржините за секоја тема посебно.

Игрите се најприроден начин за поттикнување и негување на работното воспитание, личниот пример на воспитувачот, родителите и затоа е тесна соработката меѓу семејството и градинката и доколку се дополнуваат и поддржуваат активностите од сите ќе имаме потполн успех и ќе воспитаеме деца кои ќе се способни самостојно и одговорно да се однесуваат дома и во градинка а подоцна и во училиште, кои ќе имаат самодоверба за своите можности и способности. Сите планирани активности ќе се реализираат во една прилагодена, релаксирана социо-емоционална клима, поттикнувајќи го притоа афинитетот на секое дете, но и давање на поддршка на децата и кога не успеваат во реализација на одредени активности со цел градење на самодоверба но и доверба во луѓето кои се грижат за нив. Негувањето и поттикнувањето на активност им овозможува на децата во правилниот развој во физичкиот и моторен развој, што пак придонесува за правилен развој на говорот кај децата.

Преку организирање на работилници во кои активно учествуваат и родителите на децата со користење на различни материјали ќе ја поттикнуваме љубопитноста, креативноста, кооперативноста кај децата. Со реализација на предвидените проекти и проектни активности поддршката и соработката со родителите ќе биде потребна во повеќе области како би се поттикнале своето драгоценото време да го споделат со своите деца, од што повеќекратна корист ќе имаат првенствено тие со тоа што кај децата ќе развијат почит кон вработените од градинката, љубов кон работата и развивање на чувство на одговорност за исполнување на дадените задолженија. Позитивниот став кој треба да го покажат родителите многу ќе помогне да воспитаеме деца кои ќе имаат длабоко всадени позитивни чувства кон работата, ќе искажуваат почит кон возрасните, другарчињата и работата.

3.4. ЕКОЛОШКО ВОСПИТАНИЕ

Еколошкото воспитание и образование се јавува како неопходен фактор во општествениот процес, со зацврстување на темелните еколошки вредности и знаења во воспитно-образовниот процес, се овозможува нов начин на менување на севкупното човечко однесување со цел одржлив развој и соживот. На овие основи се заснова процесот на

воспитување и образование за заштита на животната средина, всушност тој процес создава здрав животен простор, убав и здрав живот.

Познато е дека основните вредности се стекнуваат уште во првата фаза на социјализација, се одвива во најраното детство во кругот на семејството. Родителите на своите деца им ги „всадуваат“ вредностите кои ќе ги води низ животот. Уште во раното детство, децата се насочуваат во градинката а подоцна и во училиштето каде низ стручен надзор ги обликуваат своите ставови, идеи и се стекнуваат со знаења и вештини. Меѓутоа, со завршувањето на школувањето не завршува процесот на еколошко воспитување и образование.

Целта на еколошкото воспитание и оваа година ќе биде правилно насочување на децата и негова комуникација со живата и неживата околина која го опкружува.

Преку реализирање на активности и содржини од еколошкото воспитување дечињата ќе се стекнат со еколошка култура, ќе стекнуваат еко навики кои ќе ги применуваат постојано и ќе бидат начин на размислување, начин на однесување, едноставно начин на живот. За да се стекнат еколошките навики кај дечињата потребно е заедничко делување од страна на родителите, градинката и локалната средина за да придонесеме нашата општина да биде здраво и почисто место на живеење.

За да ги реализираме поставените цели потребно е заедничко имплементирање и делување на сите фактори се мисли на селекција на отпадот започнувајќи од домашните услови, развивање на свест и култура кај најмладите за здрава и чиста средина, правилно поттикнување на еко навики, сите заедно да бидеме насочени кој зачувување на природата. Во оваа воспитна година ќе се обележат сите датуми кои се значајни за природата.

Согласно со наведеното, еколошката свест ќе се развива на три нивоа:

- Конкретно превземени еколошки мерки (чистење и раззеленување на дворот, уредување на занималната, одгледување различни растенија, грижа за животните и птиците, особено во зима, организирање еко – квизови и сл.)
- Воспитно-образовно делување врз децата (запознавање на детето со околината, приказни, песни, драмски текстови, разговори)
- Стручно усовршување на кадарот за воспитно-образовно дејствување на тоа поле.

Општина Сопиште го има епитетот дека е здрава животна средина, а за тоа доказ ни е постојаната миграција на населението (од другите општини) кои се населуваат во нашата општина поради добрите еко услови.

3.5. РАЗВОЈ НА ЗДРАВСТВЕНО – ХИГИЕНСКИ НАВИКИ

Предучилишната средина е една од најзначајните општествени формации која има значајно влијание врз формирањето на личноста на детето. Од особена важност е на детето да му се понуди средина каде преку активности ќе развие здрави животни навики и ќе се стекне со вештини за препознавање на опасни ситуации и вештини за безбедно однесување во околината.

Развојот на здравствените- хигиенски навики од најмала возраст се од големо значење, откривањето и искористувањето на овие навики води кон зачувување на сопственото здравје.

Во воспитната година која следи ќе биде особено значајна за развој на здравствено хигиенски навики и ќе биде насочена кон :

- Развивање на самостојност и независност кај децата во извршувањето на секојдневните активности
- Развивање на свесност за здраво и безбедно однесување
- Осознавање на причините за потребата од стекнување здравствено- хигиенски навики;
- Стекнување на здравствените- хигиенски навики преку воспитување
- Редовно миење на рацете на децата и дезинфекција
- Редовно проветрување на просториите
- Редовно менување на постелнина на децата
- Чести прегледи на децата од страна на доктор
- Разговори со родителите по однос на одржување на хигиената и здравјето
- Редовно одржување на хигиена на сите простории и предметите во нив и дезинфекција
- Разработување на содржини со соодветна проблематика
- Следење, воведување и почитување на насоките дадени од страна на Министерство за здравство и подрачниот санитарен инспекторат
- Реализација и имплементација на низа проекти одобрени и понудени од страна на МТСП во насока одржување на оралното здравје, јакнење на културно-хигиенските навики и сл.
- Имплементирање и изработување на акциони планови во установата во насока на обезбедување, планирање и насочување на работата на секој учесник во воспитно-образовниот процес во услови на екстремно високи или екстремно ниски температури во лето односно зима, се во интерес на здравјето на децата, но и на возрасните, родителите, вработените и сл.

Согласно со целите на превентивно-здравствена заштита, таа ќе се реализира на три нивоа:

- Конкретно преземени здравствени и хигиенски мерки;
- Воспитно-образовно дејствување врз децата заради заштита на сопственото и туѓото здравје и заштита на околината;

- Стручно усовршување на воспитно-образовниот и згрижувачко- воспитниот кадар за поттикнување на физичкото и психичкото здравје кај децата.

3.6. КУЛТУРНО-ИНФОРМАТИВНА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНА ДЕЈНОСТ

Културно-информативна и спортско-рекреативната дејност има за цел да се развијат кај децата навики за следење на културни настани, за учество во нив, потоа навики за спортско и рекреативно искористување на слободното време.

За реализација на истата ќе има соработка со родителите и со надворешната средина.

Планирани активности во воспитната 2023/2024 година се :

- Учество на ликовни изложби со ликовни творби на децата во и вон градинката
- Литературни активности
- Посета на галерии, музеи и библиотеки
- Организирање и учество на приредби по повод празници во и вон градинката
- Организирање на роденденски забави
- Користење на спортски реквизити и редовни гимнастички вежби
- Посета на установи и фабрики
- Разговори со децата за културните збиднувања во градот и сл.

Планирани се спортски активности во дворот на детската градинка каде има исцртани креативни игри и детски реквизити кои ни даваат можност да се реализираат многу спротски активности и натрпеваари.

4. ПЛАНИРАЊЕ И ПОДГОТОВКА НА ЗГРИЖУВАЧКАТА ДЕЛНОСТ И ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА

Активностите кои се реализираат во текот на годината се планираат долгорочно, среднорочно (тематско планирање), краткорочно (дневен оперативен план). Тие се реализираат од страна на воспитувачот, носител на активноста, но при реализирањето на активностите ќе се внимава на потребите, способностите, можностите и интересите како и на возраста на детето. За да биде активноста поуспешна, прифатлива и интересна за децата ќе се користат различни содржини, средства, методи и форми на работа. Исто така ќе им биде овозможен слободен пристап на децата до средствата и материјалите за работа, просторот за игра, просторот за одмор, прошетка. Просторот во кој најчесто децата се движат - занималната, имаат исклучително влијание врз когнитивниот, социјалниот емотивниот и психичкиот развој на децата. Креирањето на физички и психолошки безбедна средина, која располага со разновидни материјали, задачи и ситуации прилагодени на развојот на детето, воспитувачите го поттикнуваат учењето низ самостојно и групно истражување, преку игра и интеракција меѓу децата и возрасните.

Тематското планирање овозможува:

- Создавање на стимулативна и креативна средина за учење;
- Позитивна работна клима;
- Активно учество на децата;
- Можност за изразување на индивидуалните способности;
- Висок степен на интеракција;
- Примена на различни методи на работа;
- Користење на повеќе извори на знаење во градинката и надвор од неа;
- Тимска работа на воспитувачите;
- Проширување на облиците на соработка со родителите

4.1 ЗГРИЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ - ЈАСЛИ

Детските јасли како организирани облик за згрижување на деца до 24 месеци ќе имаат за цел на децата од најмала возраст да им обезбедат оптимални услови за растење и развој, правилна нега и исхрана, соодветна здравствена заштита, соодржински воспитно – едукативна средина во која ќе може секое дете да открива и истражува светот околу себе , да открива и осознава своите можности и способности, да игра, да се социјализира, да комуницира и правилно да расте и да се развива.

Згрижувачкиот кадар што ќе работи во јаслените групи, ќе им се обезбеди стручна – советодавна помош од страна на стручна служба – воспитен кадар и директор. На родителите ќе им се понудат можности да се вклучат во воспитно – образовниот процес во животот и работата на градинката , можности за советување , консултации и стручна помош.

Работните задачи за нега и грижа, превентивно – здравствената заштита на децата и воспитно – образовната работа со децата од 9 до 24 месеци ги реализираат негуватели кои се подготвени за работа со деца од соодветната старосна структура.

Секојдневните работни задачи се однесуваат на :

- Континуирана дневна нега и грижа за здравјето на децата во групата
- Поттикнување и стимулирање на развојот на децата со најразновидни игри и песни за соодветната возраст
- Следење на специфичностите за раниот развој до 2 години и индивидуалните потреби на детето
- Создавање на поволна социо – емоционалната клима во групата
- Подготвување и структурирање на стимулативна средина за задоволување на желбите и потребите на децата.
- Планирање на активности во периодот на адаптација кои на детето му овозможуваат полесен престој и побрзо прилагодување на новиот простор , новите лица (негуватели) и деца
- Посебно негување на индивидуалните контакти низ едноставни контакти низ едноставни постапки, а подоцна вклучување во заеднички начин на работ (игра)
- Соработка со семејствата (перманентно информирање за развојот на детето, за организацијата на животот во групата, за активностите кои се реализирани со децата, како и за актуелните прашања и проблеми поврзани со негата и здравствената состојба на децата).

Воспитно – згрижувачка дејност се реализира врз основа на Програмата за рано учење и развој за децата од јаслена група. Со цел да се обезбеди квалитетен згрижувачки воспитен процес во работата со деца од јаслена возраст активностите, целите и задачите ќе се планираат преку годишни , среднорочни, и дневни оперативни планови, а во процесот на подготвување на истите ќе се вклучат стручните работници и соработници во градинката и директорот. Реализираните активности континуирано ќе се евидентираат во дневникот за воспитна група – јасли. За унапредување на квалитетот на воспитно – образовната работа и промена на програмата се планираат активности за едукација на згрижувачкиот кадар од страна на стручниот тим на градинката како и ангажирање на стручни лица надвор од градината.

4.2 ОРГАНИЗАЦИЈА НА ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА ДЕЈНОСТ

Воспитно – образовната работа ќе се планира и реализира интегрирано и холистички на неколку нивоа: на ниво на група, на ниво на возрастни групи, на ниво на објект и на ниво на Установа. Воспитно – образовниот процес ќе се реализира низ игри и активности (перцептивни, моторни , истражувачки , работни, творечки , здравствено – хигиенски и др.) кои ќе овозможуваат поддршка на детето да се само спознае, да развие позитивна слика за себе и за се она што го опкружува.

Основна цел на Градинката е создавање на стимулативна средина за рано учење и унапредување на детскиот развој кој ќе ги поттикнува вештините за критичко и креативно мислење на децата, развивањето на фантазијата, поттикнување на детската љубопитност, да истражува, открива, да осознава, логички да размислува и решава проблеми. Децата се подготвуваат и за почитување на мултикултурализмот и почитување и прифаќање на различностите. Ова ќе го направиме да биде возможно и поттикнато преку планирање и организирање на активности.

Воспитувачот во своите планирања самостојно води грижа за создавање на стимулативна средина, која ќе биде отворена за индивидуалните разлики меѓу децата, а ќе ја поттикнува комуникацијата меѓу нив, размената на информации и прифаќање на туѓи ставови и мислења.

Сите планови и реализирани активности ќе бидат евидентирани во соодветната педагошка евиденција.

Во воспитната година 2023/2024 година ќе се реализира следниот каталог на настани – месечно планирање по теми, поради хетерегеноста на групите подтемите се поделени според возраста на децата односно мала и голема група:

СЕПТЕМВРИ- ОКТОМВРИ	
ТЕМА „Моето јас и мојот свет“	Очекувана ЦЕЛ
МАЛА ГРУПА	
Тоа сум јас фотоалбум-групна игра	Поттикнување на желба и идеал за понатамошниот живот (поставување основи за правилно определување на сопствениот животен пат)
Традиционални игри- одбележување на Денот на бабите и дедовците	Поттикнување на желбата и љубовта кон традиционалните игри пренесени преку постарите личности
22-ри Септември одбележување на Денот без автомобили	Запознавање со меѓународниот ден без автомобили за почиста и поздрава животна средина
27-ми Септември Ден на таткото	Негување љубов кон семејството и развивање на меѓусебна комуникација
Детска недела –Светски ден на детето одбележување на Недела на детето	Запознавање со детските права и обврски
11-ти Октомври знамиња се веат	Да се поттикне детето на негување на чувства и љубов кон татковината
ГОЛЕМА ГРУПА	
Еднаквост, рамноправност и слобода	Подигање на свест за сопствениот културен идентитет-јазик на зборување, облека
21-ви Септември –„Светски ден на мирот“	Почитување на различни етнички заедници, солидарност и соработка
26-ти Септември –„Меѓународен ден на чистите планини“	Именување на географски поими, разни животни средини, корист од чист воздух и здрава околина за живеење
Зборуваме и твориме	Комуникација, описменување и развој на говор
„Детска недела“-Секое дете заслужува среќа	Социјална интеракција со други деца, зближување, интеракција
16-ти Октомври „Светски ден на храната“	Навики за употреба на здрава храна, разбирање на значењето на витамините, хранливите материи за здравјето
ОКТОМВРИ -НОЕМВРИ	
ТЕМА „Чисто детенце- среќни и здрави“	Очекувана ЦЕЛ
МАЛА ГРУПА	
15-ти Октомври Меѓународен ден на пешаците-раскрсница	Да се поттикне детето да го разбере учеството на пешаците во сообраќајот
20-ти Октомври Одбележување на денот на јаболкото	Проширување на детските знаења за значењето на јаболкото
28-ми Октомври Ден на цртаните филмови	Развивање на фантазијата и имагинацијата кај детето
Утринска смотра-театарска претстава	Поттикнување на чувството за стекнување и развивање хигиенски навики
7-ми Ноември Светски ден на акција со еко активности	Развивање на еколошка свест, да се поттикне

	детето да учествува во еко активности и да иницира помош во активноста
13-ти Ноември Скопје слави роденден	Да се поттикне детето да прашува за нешто што прв пат слушало и видело
ГОЛЕМА ГРУПА	
Есенски плодово со зрели плодови	Покажување грижа и интерес кон растенијата, распознавање на ползата од истите
Посета на пазар	Социјална интеракција со возрасни, слободно и безбедно движење во отворен простор
31-ви Октомври „Светски ден на штедењето“	Чувство за штедење, снаоѓање во простор во присуство на разни видови апарати за домаќинство
Есенски панаѓур-работилница со родители	Интеракција, соработка, партнерски однос дете-воспитувач-родител
13-ти Ноември „Ден на ослободување на Скопје“	Запознавање со културни споменици, објекти и со историјата на нашиот народ
Посета на Вива –фабрика за сокови Скопје, здрави витамини од овошки свежи и фини	Интерес за учество во прошетки, почнување конверзација со возрасно лице, поставување на прашања
НОЕМВРИ-ДЕКЕМВРИ	
ТЕМА „ Есенска сликовница-од капка вир до студена зимска шир“	Очекувана ЦЕЛ
МАЛА ГРУПА	
20-ти Ноември Светски ден на детето	Да се поттикне среќата, радоста и позитивните чувства кај децата
Промена на времето-изработка на времески постер	Да се запознаат децата и да ги именуваат карактеристиките на годишните времиња
Изработка на хербариум од есенски листови и цвеќиња	Стекнување на знаења за растенијата и растителниот свет околу нас
3-ти Декември Одбележување на денот на лицата со попреченост	Да се поттикне детето на прифаќање на разликите кај другите
Облаче- печатење со меурчиња од сапуница	Да се поттикне развојот на експерименталниот и истражувачкиот дух, развој на истрајноста и упорноста
ГОЛЕМА ГРУПА	
21-Ви Ноември „Светски ден на телевизијата“ посета на МТВ	Запознавање со медиуми, нивната функција и примена
Есенска работилница со родители	Поттикнување за барање помош и поддршка од блиско возрасно лице, во вклучување на активност
3-ти Декември „Светски ден на лицата со посебни потреби“	Контрола на чувствата, покажување емпатија ин чувство на одговорност
Зимски лексикон	Распознавање на карактеристиките на годишните времиња, воочување на временските промени
Подвижни моторочки игри – зимски маратон	Координација во простор, рамнотежа, баланс, фокус, концентрација

Уредување простор-предновогодишна еко -акција	Учество во еко-акции, заштита на просторот во кој престојувате
ДЕКЕМВРИ-ЈАНУАРИ	
ТЕМА „Зимата и Дедо Мраз-празнуваме и се радуваме“	Очекувана ЦЕЛ
МАЛА ГРУПА	
Како ја доживувам зимата	Развивање на креативноста кај децата
20-ти Декември Ден на солидарноста, помогни на другарче	Поттикнување на емпатија и чувство на припадност кај децата
Играме, пееме и твориме за Дедо мраз говориме	Да се поттикне интересот кај децата за учество во разни творечки активности
Коледе, Бадник, Божиќ	Да се поттикне детето да ги почитува и одбележува верските празници, обичаите и традицијата
Кај е паричката, таму е среќичката-кршиме лебче	Се поттикнува детето да му се развива фината моторика при работа со тесто
Зошто се топи снегот-истражувачка игра	Да му се овозможи на детето средина каде ќе може да истражува и осознава
ГОЛЕМА ГРУПА	
20-ти Декември Меѓународен ден на солидарноста	Интерес за учество во хуманитарни акции
Снежна сликовница	Креативност, истрајност, иницијативност, љубопитност
Нова година, со илјада нови насмевки-работилница со родители	Вклученост на родителите во зададени активности и задачи
Со голема санка влечена од ирваси, сегде се шета и носи подароци-Дедо мраз и доделување нановогодишни пакетчиња	Да се поттикне детето да се радува кога добива подарок, искажување на позитни емоции
Новогодишна приредба	Интерес за учество во музички активности, пеење познати научени песни, правилен став во рецитирање на стихотворби
Коледе, Бадник, Божиќ	Почитување на празниците, зачувување и негување на обичаите и традицијата
ФЕВРУАРИ-МАРТ	
ТЕМА „Во светот на бајките-броењето ни е многу лесно“	Очекувана ЦЕЛ
МАЛА ГРУПА	
Како настанува книгата-истражувачка игра	Да се поттикнува и развива љубовта и грижата кон книгата
11-ти Февруари Одбележување на денот на болните	Да се поттикне детето да помага на возрасните
Изработка на сликовница	Се поттикнува детето да разгледува сликовница, а при тоа да покаже каде е текст каде слика
1-ви Март изработка на мартинки-работилница	Развивање на фина и ситна моторика кај детето
Среќен празник мила мамо одбележување на 8 март	Да се поттикне креативноста и иницијативноста кај детето
ГОЛЕМА ГРУПА	
Местоположба, количина, класификација и серијација	Ориентација во простор, употреба на бројки, броење,

	класифицирање
11-ти Февруари Светски ден на болните	Создавање, зацврстувањена здрави хигиенски навики
Креативна работилница-математичка кутија	Поврзување на количина со симболот на бројот
7-ми Март Ден на театарот-посета на театар	Бон-тон во културни објекти, внимателно следење и слушање
Осмомартовски хепенинг	Следење и активно учество во креативни и музички манифестации
Координирана моторика	Охрабрување во реализацијана спортски игри, физички активности во затворен простор
МАРТ-АПРИЛ	
ТЕМА „ Во царството на животните со детските рачиња, вредните помагалчиња”	Очекувана ЦЕЛ
МАЛА ГРУПА	
20-ти Март интернационален Ден на среќата	Да се поттикнува детето да ги покажува и изразува своите емоции
Добредојде пролет-Ден на пролетта	Се поттикнува детето да ги воочува промените и карактеристиките на пролетта
Априлици Денот на шегата	Учество на детето во разни забавни манифестации
22-ри Април Одбележување на денот на нашата земја планета	Се поттикнува детето да има чувство на одговорност и вреднување
Златка и тритте мечиња-драмски театар	Да се поттикне детето да учествува во улога во драмска претстава
Велигденска работилница- чук јајце чукнете	Доближување на верските празници и нивно чувствување
ГОЛЕМА ГРУПА	
21-ви Март –пролетно будење-еко активности	Познавање на штетни и појасни навики по здравјето
Посета од музичар-инструменталист	Запознавање со музички инструмент, користење и одржување
1-ви Април –Светски дена на шегата	Изразување на емоциите преку игра
Творечка работилница-пролетта на дланка	Самостојност во извршување на активнос, самоверба и критичност
23-ти Април Светски ден на книгите-посета на библиотека	Поттик за разгледување печатен материјал, држење на книга во правилна позиција
29-ти Април Меѓународен ден на играта-игри без граници	Соработка со родители, разменување на идеи
МАЈ	
ТЕМА „ Пролетни песнички, сказни и приказни разни”	Очекувана ЦЕЛ
МАЛА ГРУПА	
Пролеттен излет-прошетка во блиска околина	Поттикнување на детето за поголем престој на чист воздух и поттикнување на интеракцијата со други деца и возрасни
12-ти Мај Светски ден на птици преселници -Добредојде мила ластовичке-песна	Се охрабрува детето да се вклучи во танцовачки активности
15-ти Мај Одбележување на денот на семејството „Сказна за	Да се запознае детето со семејните вредности и да ги

мам, тато и бато“	почитува
Игри без граници-пролетни активности во дворот на градинката	Зајакнување и зацврстување на грубата моторика
28-ми Мај Одбележување на денот на пеперутките	Се поттикнува интересот и грижата кај детето кон инсектите
ГОЛЕМА ГРУПА	
Велигденска работилница	Изработување со употреба на разни видови на материјали
10-ти Мај Ден на движењето, птиците и дрвјата	Мини излет во природа-престој на чист воздух и набљудување на околината
Сообраќај-учесници во сообраќајот	Почитување на сообраќајните правил, правилно однесување во сообраќајот
Музички тобоган	Интерес за слушање на музика, правилно следење и одржување ритам во музиката
25-ти Мај Меѓународен ден на спортот-посета на карате клуб	Интерес за спорт, запознавање со видови спортови и нивно значење за здрав начин на живот
28-ми Мај Ден на пеперутките-работилница со родителите	Употреба на различни методи за изразување на сопствени идеи
ЈУНИ, ЈУЛИ и АВГУСТ	
ТЕМА „Летна шема-весели игри, разиграна тема“	Очекувана ЦЕЛ
МАЛА ГРУПА	
1-ви Јуни Меѓународен ден на детето и прослава на Патрониот празник	Охрабрување и поттикнување за учество во музички манифестации
Првите летни овошја –јагода и цреша	Запознавање со летните овошки
6-ти Јули Одбележување на денот на бакнежот „Бакнеж за другарчето“	Поттик и почит кон другарчињата од групата
Традиционално-рекреативни игри на отворено	Да се поттикне ориентацијата во просторот и одржување рамнотежа
20-ти Јули Денот на сладоледот –вкуси го сладоледот	Развивање на сетилото за вкус
ГОЛЕМА ГРУПА	
Збогум градинке-завршна приредба	Целосно посветување во извршување на зададените задачи
15-ти Јуни Светски ден на храната	Запознавање со видови храна низ земјите во светот
18-ти Јуни Светски ден на сонцето	Функција и значење на природни феномени
Игри со песок и вода-во отворен простор	Употреба на конструктивен материјал во отворен простор
1-ви Август Меѓународен ден на пријателството	Зближување со другарчет, комуникација, толеранција и соработка
Летен маратон-подвижни игри во двор, спорстки активности	Изведуваче на физички активности со леснотиј, совладување на препреки во просторот при игра

Учење и работа преку проекти, во оваа воспитна година се предвидени следните 3 проекти, и тоа :

ПРОЕКТ : „ВО СВЕТОТ НА ДЕТСКАТА ИГРА“	ЦЕЛИ
	• Да се развиваат биомоторичките способности: сила, брзина,

Проектот ќе се реализира во период од 01.09.2023-31.05.2024	издржливост, вештина, подвижност и динамична рамнотежа
	• Да се поттикне детето да се зближува со другарчето во игра и да соработува во колективни игри со други деца
	• Да ја разбира свесноста за разбирање на важноста на одржување на своето здравје, своите способности и можности за движење
	• Да се поттикне детето да оди и трча, со промена на брзина и правец на трчање, да се снаоѓа во просторот да заобликува подвижни и неподвижни објекти и да совладува препреки
	• Да се поттикнуваат естетските чувства при изработка на детските играчки и осмислување на детските игри
	• Да се поттикне детето да игра тенис, кошарка и други видови колективни и индивидуални спортови
	• Да се поттикне детето да учествува во разни симболички игри, игри на имитација и драматизација

ПРОЕКТ : „ДРУГАРСТВОТО Е СИЛА, ДРУГАРСТВОТО Е МОЌ“	ЦЕЛИ
Проектот ќе се реализира во период од 01.09.2023-31.05.2024	• Да научат децата да ги прифаќаат различностите (идеите и мислењата) и да ги почитуваат истите и кај децата и кај возрасните
	• Развивање на чувство и емпатија, соработка и солидарност
	• Да ја развиваат и зајакнуваат комуникацијата во групата со другарчињата и надвор од групата
	• Да се поттикнат да ја развиваат социјалната перцепција
	• Да се подржува потребата за слободно и самостојно изразување, искажување, творење
	• Развивање на контрола во искажување на своите чувства кон другите деца, препознавање и почитување на истите

ПРОЕКТ : „ИСТРАЖУВАМЕ И ОСОЗНАВАМЕ“	ЦЕЛИ
Проектот ќе се реализира во	• Да се поттикнат децата да учествуваат во едноставни експерименти, да истражуваат и осознаваат
	• Да се поттикнува креативната фантазија кај детето во неговото изразување, истражување и осознавање
	• Да се охрабри детето да користи едноставни алатки во разни видови експерименти

период од 01.09.2023-31.05.2024	• Да се развиваат логичко-математички концепти, класификација, серијација, манипулација
	• Развивање на иницијативност, детето да одлучи самостојно да заврши одредена активност
	• Да се поттикнува детската љубопитност кон одредени појави и случки во околината
	• Да се насочува детското внимание кон воочување на позитивното и негативното
	• Да се развива способност за самостојно анализирање, проценување и донесување на заклучоци

Со реализацијата на овие проекти се има за цел да се развијат сите позитивни карактерни особини кај децата, да се зајакнат нивните способности (физички и психички). Да стекнат поголема самодоверба и самостојност во извршувањето на дадените задачи.

Да се поттикнат самите да дадат иницијатива за решавање на некоја проблемска ситуација или самите да произведат, креираат некоја нова активност или игра.

Проектите се планира да се реализираат во внатрешниот простор во градинката и во надворешниот односно во дворот или во блиска околина, секако во согласност со можностите, условите. Ќе бидат вклучени и родителите, со што ќе се зацврсне соработката и врската помеѓу воспитувачот, децата и родителите.

Се планираат бројни креативни работилници, со употреба на разни видови на материјали за работа, аудио-визуелни средства кои секако ќе помогнат во подобро и поефикасно реализирање на дадените проекти.

По договор се планира и соработка со локалната заедница доколку тоа го налага самиот проект и во зависност од тамошните услови и можности.

5. СТРУЧНО-ПЕДАГОШКА ДЕЈНОСТ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНКА

5.1. ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА НА ДЕЦАТА

1. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Здравствената заштита и превенција кај децата од предучилишна возраст има за цел да им овозможи на децата правилен раст и развој преку развивање на културно – хигиенски навики, правилен однос кон исхраната односно важност и потреба за здрава храна, спортско-рекреативни активности, културно-забавни, како и сите останати активности и мерки кои ќе

допринесат во подобрување и зачувување на здравјето, на емоционалниот, физичкиот, менталниот и социјалниот развој кај детето.

Од страна на Директорот и Стручниот совет секоја воспитна година се изработува Програма за здравствена заштита на дечињата во ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште со која ќе се утврдат целите и активностите кои треба да се превземат и реализираат во текот на воспитната година со цел здравствената состојба и грижата за дечињата да биде приоритет и услов за правилен психофизички развој.

Развојниот процес кај децата во делот „Здравје и моторички развој“ е даден преку следните подрачја:

Груб моторички развој, кој се однесува на воспоставување контрола на рамнотежата и координацијата на деловите од телото при одење, трчање, скокање, качување по скали, лизгање, бркање и сл.

Фин моторички развој, децата стекнуваат вештина како да ги користат дланките и прстите при фаќање, цртање, закопчување, отворање, сечење и сл. Здраво и безбедно однесување, децата започнуваат да разбираат дека дневните рутински активности и безбедните практики влијаат на нивното здравје и

Сензомоторен развој, кој се однесува на стекнувањето на способности тие да воспостават интеракција со околината преку комбинација на сетилата и моторните вештини.

Во програмата за здравствена заштита опфатена е и физичката активност како превентива за правилен развој на децата и тоа:

- Во јаслена возраст неопходно е да се адаптира детето на одредени движења и вежби достапни за неговата возраст
- За децата од 3 години ќе биде предвидена утринска гимнастика со голем број на вежби

Во програмата за здравствена заштита во оваа воспитна година е предвидено да се реализира едукативно предавање за хигиенски навики, запознавање со сетилата, едукативно предавање за одржување на хигиена на устата, односно како правилно децата треба да ги мијат забите и колку често треба да го прават тоа, за сите деца и на истите да им биде извршен и систематски преглед на забите и да се направи посета на забна ординација и амбуланта.

Систематски ќе бидат следени и евидентирани параметрите на раст и развој односно телесната тежина и висина на децата во воспитните групи. Од страна на детската градинка ќе бидат реализирани повеќе активности од областа на здравствена заштита односно едукативни предавања и воспитување кое води кон стекнување на здравствено-хигиенски навики и ќе се реализираат секојдневно во следните насоки:

- Откривање на содржината и суштината на здравствената грижа и хигиена

- Откривање на начините на искористување на овие навики во полза на сопственото здравје
- Создавање љубов и почитување кон себе и околината

Секојдневно ќе се врши дневна тријажа со цел увид во здравствената состојба и епидемиолошка состојба на децата како би се спречило развој и ширење на инфективни заболувања. Ќе се продолжи со соработката со родителите за да се следи здравствената состојба на дечињата на дневно ниво, советувајќи ги настианатото и болно дете да се однесе кај својот избран матичен лекар на понатамошен третман и лекување. После завршеното лекување за повторен прием на детето во група ќе се бара медицински документ дека детето може да посетува градинка. Доследно ќе се почитуваат Протоколите за активности во установите за згрижување и воспитание на деца.

Здравствената заштита во детската градинка пред сè има превентивен карактер и се спроведува согласно утврдените законски норми, во соработка со Центарот за јавно здравје од Скопје. За да се создадат оптимални услови за правилен психофизички развој, зачувување и унапредување на здравјето на децата во градинката се обезбедени потребните мерки , активности и постапки односно редовна дезинфекција, дезинсекција и дератизација на целиот објект, поволни микроклиматски услови, максимална хигиена во сите простории и на санитарните простории.

Вработените во градинката подлежат на редовни задолжителни здравствени прегледи кои се реализираат согласно законските прописи и тоа: вработените во кујна, технички персонал и воспитно-згрижувачкиот кадар. Сите вработени ќе имаат редовен систематски преглед, кој што задолжително се прави на две години и тековно се продолжуваат санитарните книшки.

2. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Социјалната работа е една од најважните во предучилишното воспитание и образование, бидејќи се обезбедуваат еднакви можности за сите деца и се надминуваат социјалните разлики во неповолни ситуации или состојби. Разликите кои децата ги донесуваат во однос на личните способности, претходно знаење, етничка припадност, семејни вредности, верување и обичаи мора да се почитуваат.

Ако предучилишната установа е место за секојдневниот живот на децата, таа треба да биде и место каде што сите деца можат да се искажат, да развиваат партнерски односи, да има интеракција со родители и заедницата. Социјалната заштита е систем на мерки и активности и политики за спречување и надминување на основните социјални ризици на кој е изложен

граѓанинот во текот на животот за намалување на сиромаштијата и социјална исклученост и за јакнење на неговиот капацитет за сопствена заштита.

Во соработка со родителите и вработените во ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште секоја година организираме хуманитарна акција и оваа година планираме да се реализира хуманитарна акција.

5.2. ЈАВНА И КУЛТУРНА ДЕЈНОСТ

Детската градинка претставува институционална форма на згрижување на децата која нуди поволни услови за престој на децата и богати разновидни и осмислени активности кои се насочени кон осамостојување на детето, поттикнување на истражувачко откривачките процеси и решавање на различни проблемски ситуации, со што се поттикнуваат и развиваат моторичките, јазичните, когнитивните и социоемоционалните вештини.

Дел од активностите кои ги планира и организира градинката се однесуваат на културно јавната дејност и манифестации кои се наменети за децата и во кои децата се директни учесници. Во рамки на програмата за културна јавна дејност на градинката ќе се организираат одбележување назначајните празници и настани.

Во рамките на установата ќе се организираат редовни приредби и манифестации кои се поврзани со одбележување на значајните празници и настани, а надвор од установата ќе учествуваме на манифестации организирани од локална самоуправа, посета на установи и др. Програмата за културна и јавна дејност се реализира според календарот за празници на Р.С.Македонија објавена на страната на МТСП, содржините на воспитно-образовната програма за локалните и традиционални празници е предвидена во месечниот план на темите, исто така предвидено е одбележување на настани од еколошкиот календар.

Организирањето и учеството на вакви манифестации е од голема важност како за установата уште повеќе за децата затоа што преку подготовката и учество на приредби децата го збогатуваат својот интелектуален капацитет, збогатување на говорот, правилната артикулација на зборовите, развивање на уметничките способности од областа на драмско изразување, сценски настап, естетските чувства музичко-ритмичко доживување итн.

Јавната и културна дејност ќе се реализира и преку остварување на посети на јавни институции од нашиот град како и посета на вработените од локалната самоуправа, полиција, противпожарна служба, медицински центар и други организации со цел запознавање со професиите.

5.3. СОРАБОТКА СО РОДИТЕЛИТЕ

Соработката на релација градинка-семејство е значајна за стекнување на меѓусебна доверба, взаемно почитување и усогласување на воспитните ставови и влијанија. Градинката претставува поддршка на семејството и е отворена за соработка со родителите. Навременото и секојдневно споделување на информациите за детето и неговиот развој со членовите на неговото семејство е значајно за унапредување на развојот, унапредување на соработката и развивање на позитивен и доверлив однос. Взаемното почитување и разбирање е најважна компонента во процесот на воспитанието и развојот на детската личност.

Градинката ќе претставува значајна поддршка на семејството во згрижување, воспитување и поттикнување на раниот развој кај децата и ќе остане отворена за соработка со родителите и пошироката општествена средина.

Соработката со родителите започнува со првичното интервју при запишување на дете во градинка. Родителите и градинката веќе тогаш започнуваат да разменуваат важни информации со цел да се обезбеди подобро исполнување на потребите на детето. Податоците за навиките и потребите на детето, претходните искуства со градинката се собрани од родителите.

Соработката со родителите се одвива на дневна основа, пред се преку размена на информации со воспитувачите и негувателките. На овој начин, родителите секогаш се информираат за дневни или неделни настани во групата на нивното дете, за важни настани во текот на годината, промени и сл.

Една од најважните форми на соработка се индивидуалните разговори што воспитувачите ги нудат на родителите на децата со цел да ги информираат за секојдневното функционирање на своето дете, неговите развојни способности и потреби и да дадат стручни совети за поттикнување на психофизичкиот развој на детето. Секој родител може да побара индивидуален разговор со воспитувачите на групата во секое време.

Соработката со родителите се одвива во текот на целата година преку различни форми : родителски средби, индивидуални средби, групни средби, вклучување на родителите во активностите на градинката, информирање на родителите, педагошка едукација и родителски дружења.

Едукативниот степен на соработка со родителите ќе се реализира со:

- родителски средби во рамки на кои ќе бидат разгледувани теми актуелни за развојот на децата по избор на родителите или стручниот тим на установата

- вклучување на стручни лица од различни области (здравствена, педагогија, развојна психологија и др.) кои ќе им помогнат на родителите полесно да се снајдат и справат со непознаниците со кои се среќаваат во одгледувањето на своето дете
- освен организираните средби со родителите, ќе подготвиме и едукативни материјали во вид на флаери, информативни плакати, пораки со што ќе се олесни соработката но и ќе се охрабрат и поттикнат родителите да прашуваат и да разговараат за работи што се од интерес за правилен развој на нивното дете.

Активното вклучување на родителите во реализација на активностите во воспитните групи ја зголемува и поттикнува довербата кај родителите за работата на установата, местото и улогата на воспитувачот во воспитувањето на децата за време на престојот во градинката, согледувањето на работата на установата од друг агол – како учесник во реализација на воспитно-образовните содржини ќе им помогне на родителите да ги усогласат своите активности во воспитувањето и одгледувањето на своите деца со начинот на работа во детската градинка или уште подобро да бидат коректив на работата на установата; заедно со родителите изготвување на правила за однесување на децата и возрасните во градинката кои што ќе ги почитуваат сите вклучени во воспитно-образовниот процес во установата.

Градинката останува отворена за соработка со родителите кои се добредојдени да ги споделат нивните идеи и иницијативи со кои би придонеле за унапредување на дејноста. Свој придонес родителите можат да дадат и преку учество во Советот на родители на градинката.

5.4 Соработка со основните училишта

Соработката со основните училишта на ниво на општина Сопиште овозможува континуирано, систематско влијание врз воспитно – образовното ниво на децата.

За таа цел се планираат следниве активности :

- заеднички групни посети во основните училишта од блиската околина ;
- присуство на училишен час, во вид работилница за деца од 5 до 6 год;
- планирање на заеднички прослави и приредби по повод разни пригоди ;
- средби со наставниците од училиштата со цел запознавање со резултатите и успехите на децата што ги постигнале во текот на учебната година ;
- индивидуални средби со воспитувачите и наставниците, со цел запознавање со индивидуалните особини на децата и размена на искуства во врска со планирањето и програмирањето на содржините за реализирање на воспитно – образовната работа со децата од 5 – 6 годишна возраст;

6. СЛЕДЕЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЗГРИЖУВАЧКАТА И ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНАТА РАБОТА

Унапредувањето и следењето на згрижувачката и воспитно-образовната работа во детската градинка ВИНОЖИТО ќе се реализира преку планот и програмата за работа на:

- Стручен совет
- Совет на воспитувачки
- Совет на негувателки
- Директор

6.1. СТРУЧЕН СОВЕТ

Стручниот совет го сочинува директорот и вработените кои вршат стручна работа и ја остваруваат дејноста во установата. Со стручниот совет раководи директорот на ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште.

Стручниот совет како орган ги реализира следниве активности: утврдува стручни основи за остварување на програмата за работа; дава мислење и предлози до директорот во поглед на организацијата на работа и условите за работа; именува и разрешува претставник на детската градинка во управниот одбор од редот на вработените.

Во текот на оваа воспитна година тој ќе ги реализира следните задачи:

- утврдува стручни основи за остварување на програмата
- дава мислење, предлози до директорот во поглед на организацијата на работа и условите за работа во установата
- учествува во изготвување на годишната програма и планови за работа и ја утврдува динамиката за нивно остварување
- разгледување на Извештајот за годишната програма за работа 2022/2023
- ги разгледува извештаите за извршен стручен надзор во установата за реализирањето на програмите и постапува по добиени насоки
- ги утврдува потребите на објектите за игровен, дидактички и друг материјал за работа со децата, како и потребите од основни средства и потрошен материјал за нормално реализирање на дејноста
- Учество во изработка на здравствена програма
- Разгледување, следење и планирање на содржините од Развојниот план на установата
- Разгледување на актуелната стручна литература
- Разгледување и усвојување на годишната програма за стручно усовршување на кадарот и
- Решавање прашања од витално значење за детската градинка и сл.

6.2. СОВЕТ НА ВОСПИТУВАЧИ

Стручен орган на градинката претставува советот на воспитувачи и со него раководи директорот. Советот на воспитувачи го сочинуваат сите воспитувачите на градинката кои се носители на дејноста на установата. Во текот на годината советот на воспитувачи ќе реализира редовни средби на кои ќе се договара за реализацијата на воспитно-образовната програма и ќе се разгледуваат прашања од различни области кои произлегуваат од спецификата на работа но и од моментално актуелни проблеми. Советот на воспитувачи ги реализира следните активности:

- Го усогласува работењето на воспитувачите во детската градинка;
 - Прави избор на содржини за работа согласно програмата за работа;
 - Ја реализира програмата за стручно усовршување;
 - Учествува во планирање и реализирање на програмите за работа;
 - Соработува со Советот на родители и Советот на негуватели;
 - Едукација за имплементација на програмата за работа, за водење на педагошка евиденција како дневник за работа во група, глобално, тематско и дневно планирање, водење на досие за детето
 - Организирање на родителски средби и работилници по одредени теми важни за развојот на детето
 - Изготвување и реализирање на план на активностите кои ќе се реализираат по повод одбележување на Недела на детето и други позначајни датуми
 - Планирање и реализација на културно-забавниот живот, приредби, прослави и манифестации
 - Организација на натпреварувачки игри, заеднички игри на родителите, децата и воспитно-згрижувачкиот кадар
 - Проценка на степенот на реализација на содржините од воспитно-образовната работа
 - Работни средби со воспитно-образовните тимови на ниво на повеќе градови
- Врши други работи кои произлегуваат од реализирањето на плановите и програмите за остварување на дејноста.

6.3. СОВЕТ НА НЕГОВАТЕЛИ

Советот на негователи го сочинуваат вработените негователки во установата и со него раководи директорот на градинката. Во текот на годината ќе разгледува и ќе решава прашања од згрижувачко-воспитен и превентивно-здравствен карактер. Активности кои ги извршува Советот на негувателки во текот на годината ќе бидат:

- Го усогласува работењето на негувателите во установата;
- Ја реализира програмата за стручно усовршување на негувателите во установата;
- Разгледува содржини за работа согласно програмата за работа;
- Соработува со стручниот совет, советот на воспитувачи и советот на родители.

- унапредување на згрижувачко-воспитната дејност преку водење евиденција за грижа за децата ,задолжително дневно планирање на слободните активности, во корелација со насочените активности или според интересите на децата , а сè во насока на достигнување на развојот на одреден стандард од одреден домен
- грижа и превентивно здравствено делување кај децата
- правилната исхрана - значаен фактор за правилен развој на децата
- правилно држење на телото (откривање и укажување на стручните служби и родителите при детектирање на некои неправилности)
- санитарно-хигиенски услови во објектите (занималните)
- присуство на едукативни работилници, семинари и имплементација на стекнатите знаења
- естетско уредување на просторот во и пред занималната.

6.4. ПЛАН И ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ДИРЕКТОРОТ

За воспитната 2023/2024 година, директорот на установата своите ангажирања ќе ги насочува кон целосно реализирање на програмските задачи, како главен организатор и координатор на целокупната дејност на детската градинка, почитувајќи ги при тоа уставните и законските одредби, како и статутарните акти на ЈОУДГ.

Приоритетна цел за која ќе се залага Директорот оваа година ќе биде стручно и ефикасно водење на целокупната работа на Установата од секој аспект, комуникација и соработка со локалната самоуправа, МТСП во однос на отворање на новиот објект Сонце со цел прифаќање на што поголем број на деца кои моментално се на листа на чекање и изнаогање спонзорства и донации, кои ќе имаат за цел да го подобрат животот на децата во Установата. Исто така ќе продолжи да се залага за континуиран пораст на бројот на децата во градинката, со што ќе се подобрат условите за непречен прием на децата во градинката и помош во однос на нивно згрижување, воспитување и образование, а со тоа и отворање на нови воспитни групи, нови вработувања и подобрување на стандардот на децата и на вработените во Установата.

Дел од задачите на директорот ќе бидат и јакнење на чувството за сигурност и стабилност на вработените во остварувањето на работата и работните задачи, поттикнување на вработените за тимска работа и создавање позитивна клима во колективот.

I.	Концепциско програмско подрачје
	• Подготвување на годишна програма за 2023/24 година и Извештај од работата за 2022/23 година за работа на детската градинка; • Континуирано ќе ја следам и координирам работата на установата во целост - спроведувањето на одлуките на Управниот одбор, Советот на родители, соработката со органите и телата на локалната самоуправа и Министерството за труд и социјална политика создавање на услови за стручно усовршување на

	вработените • Учество во изготвување на Финансов план и Финансов извештај и предлагање до Управниот одбор, Советот на општина, МТСП • Подготвување на план за работа и распоред на работно време на вработените; • Редовно учество на управен одбор и останатите тела на установата со информирање на текот на работата на установата; • Редовно учество на Советот на Општина Сопиште и образложување на потребата за согласност на дадените предлози за работа кои се неопходни за остварување на дејноста на установата; • Отворање на новиот објект Сонце и прием на деца • Активностите на директорот ќе бидат насочени кон подобрување на условите за работа, изнаоѓање на идејни решенија за прифаќање на поголем опфат на деца, нови вработувања, обезбедување на подобри услови за престој и анимација на децата • Активно ангажирање во насока на афирмирање и презентирање на Установата пред надворешната јавност, како пример за успешна и добро реномирана градинка во градот • Создавање услови и материјални средства за реализирање на програмата за тековно и инвестиционо одржување
II.	Следење на организацијата и реализацијата на воспитно-образовна и згрижувачка работа и стручно педагошката дејност Педагошко инструктивна дејност
	• следење на организацијата и реализацијата на згрижувачката и воспитно-образовната и друга стручно-педагошка работа, • перманентно стручно, педагошко-психолошко усовршување на кадарот, работа со воспитувачи и друг стручен кадар-почетници, работа со стручни органи, • Ги следи и насочува негувателите, воспитувачите, стручните работници и соработници во воспитно-образовната и згрижувачка дејност, за што предлага мерки за нивно унапредување; • Одржува консултации и предлози со вработените со цел на унапредување на дејноста; • соработка со родителите на опфатените деца и аналитичко студиска работа • Го организира објектот во поглед на хигиенко-техничките услови; • Спроведување на здравствената заштита, исхраната и културната дејност според насоките и нормативите од надлежните институции • Формирање на воспитните групи и распоредување на вработените и другите тела во градинката; • Креирање на листата за јадење според стандардите и нормативите согласно закон; • Го изготвува планот и реализацијата за јавни набавки во установата; • Учество и анализа во финансовото и материјално работење
III.	Стручно педагошко-психолошко усовршување на кадарот
	• Обезбедување на стручно усовршување на воспитниот и стручен персонал преку учество на семинари, обуки, советувања, симпозиум и сл; • Постојано зголемување на стручна литература ; • Лично усовршување и активно учество на семинари, обуки, советувања, симпозиум и сл;

IV.	Работа со кадарот
	• Ќе настојува одговорно извршување на работните задачи од целокупниот персонал со цел на реализација на програмата за работа на градинката; • Советодавна работа со воспитно-згрижувачкиот кадар и новите вработени • Меѓусебна почит и тимско работење; • Упатства и насоки за работа со деца во група; • Обезбедување на дидактичко наставни помагала за реализација програмата за ран детски развој преку активности со децата; • Непосредна контрола и примена на мерките за заштита при работа, предвидени со закон и обезбедување услови за поголема безбедност на децата и вработените во Установата • Надзор и контрола врз работата на сите вработени со донесување на соодветни одлуки решенија и наредби со кои се решаваа определени прашања, права и одговорности на вработените • За потребите на усовршување на воспитно-образовната дејност и унапредување на дејноста, установата располага со библиотичен фонд со стручна литература за деца на предшколска возраст. Стручната литература е со современ тренд и новитети од педагошкиот перистап на работа со деца. Книгите се планираат да се зголемуваат постојано; • Акцентирање на односот на воспитувач-дете-родител, неговател-дете-родител да се извршува на високо професионално ниво, со цел на создавање на меѓусебна доверба и задоволство за дадената услуга; • Насоки и совети за водење на педагошката документација
V.	Работа со стручни органи во установата
	• Во својата работа подготвува план и програмирање на работата на: Стручниот совет, Совет на воспитувачи и Совет на негуватели: • Раководење со стручните органи преку иницирање на активности за решавање на определени прашања и подготвување материјали, почитувајќи ги законските прописи; • Следење, евалуација и насоки на работата во објектите и стручна поддршка;
VI.	Аналитичко студиски работи
	• Анализирање и проучување на глобалните планирања на ниво на детска градинка; • Преглед на месечен, тромесечен и годишен план за реализирање на програмата; • Подготвување на извештаи за реализирање на програмата за згрижување и воспитно-образовната дејност од активностите спроведени со децата од областа на екологија, културно-хигиенски навики и воспитание и образование; • Анализа на присутност на деца, следење на листата на чекање и запишување на деца; • Следење и анализа на потрошувачката на исхрана на дневно и месечно ниво; • Следење на стручно усовршување на воспитниот кадар, како и насоки за нивно вклучување за аналитичко студиска работа
VII.	Соработка со родителите
	• Вклучување на родителите во органот на управување; • Планирање на родителски средби со родителите; • Планирање на денови за средба со родителите преку отворен ден • Вклучување на родителите во советодавна работа, проектни активности,

	работилници, панаѓур, спонзорства, донации; • Соработка со родителите преку работилници и средби каде можат да ги дадат своите предлози, прашања и идеи за п
VIII.	Соработка со институции
	• Општина Сопиште; • Министерство за труд и социјална политика; • Биро за развој на образованието; • Министерство за образование-просветна инспекција; • Факултетот за педагогија и психологија; • Републичкиот и градскиот совет за грижи и воспитување на децата; • Соработка со Македонска Национална Агенција за европски образовни програми • Предучилишните установи; • Основните училишта; • Центар за јавно здравје • Фондации, спортски, здравствени, културни, научни и други институции блиски на дејноста;

Нашите заложби како градинка и носители на дејноста ќе бидат:

- еднаков пристап до секое дете (индивидуално подучување)
- холистички пристап кон развојот на детето
- инклузија
- вклучување на семејствата и заедницата
- користење разновидни пристапи кон учењето
- создавање стимулативна средина која меѓу другото ја одразува и културата од која потекнува детето.

Во поглед на формите, принципите и методите кои ќе се применуваат во текот на работењето се издвојуваат следните принципи:

- **принцип на транспарентност** (работата на директорот во целост ќе биде отворена, најнапред кон децата, сите вработени, семејствата на децата кои се згрижени во Установата, како и кон сите институции);
- **принцип на квалитет** (во континуитет ќе се работи на одржување и подигнување на квалитетот на дејноста во целост, на подигнување на квалитетот, на ефикасното воспитание, а истото ќе се реализира со реализација на Националната програма за воспитно-образовна работа, со обезбедување на оптимални услови за реализација на воспитно-образовната и згрижувачката работа како и со постојано квалитетно стручно усовршување на постојниот воспитно-образовен и згрижувачки кадар);
- **принцип на одговорност и рамноправност** (во работењето одговорноста на сите вработени ќе се подигнува на највисоко ниво и во реализацијата на сите активности, учеството на сите субјекти ќе биде рамноправно, со почитување на идеите, предлозите и укажувањата на кадарот во целост).

7. СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ВОСПИТНО - ЗГРИЖУВАЧКИОТ КАДАР

Кога се зборува за човечки ресурси во една организација, не се мисли само на вработените луѓе во таа организација, туку и на нивните вкупни вредности и потенцијали. Поимот човечки ресурси го означува вкупниот човечки потенцијал во една организација: расположливите знаења и искуства, употребливите способности и вештини, можните идеи и креации, степенот на мотивираност и заинтересираност за остварување на организациските цели. Тоа е вкупната интелектуална, психичка, физичка и социјална енергија што може да се развие во остварување на организациските цели. (Кулић, Ж.: *Управљање људским потенцијалима*, Радничка штампа, Београд, 2005, стр. 21)

Установите за деца (градинките) имаат значаен човечки капитал за кој мораат да се погрижат соодветно да се развива, мотивира и професионално развива. Затоа е потребно да се внимава на тоа, вистинските луѓе да бидат ангажирани на вистинско место, да им се овозможи квалитетно работно воведување, со цел да се прилагодат на организацијата, на нејзините системи, процедури, вредности и култура, а истовремено да им се понуди можност да стекнуваат нови знаења и вештини.

Професионалниот развој на стручниот и воспитно – згрижувачкиот кадар , стручното и перманентното дообразување е важен сегмент за работата во нашата градинка. Оваа потреба за поддршка се наметнува поради општествените и педагошките цели на реформите во образовниот систем, внесување на нови програми, потреба од обновување на знаење, иновации, комуникација, комуникативна и информативна технологија. Стручното усовршување е процес во кој кадарот ќе има помош во градењето на своите знаења и вештини, процес во кој треба да му се обезбеди автономија, партиципација, притоа работејќи тимски или самостојно.

Градинката стручното усовршување на кадарот ќе го организира преку активности за развивање на следните компетенции:

- **Професионална компетенција** која подразбира ниво на општо знаење, способност за планирање, способност за изведување на задачи, учество во проекти.
- **Педагошко – дидактичко – методичка** подразбира примена на научни сознанија познавање и примена на педагошко – методичката теорија и пракса
- **Работна компетенција** подразбира вештина за соработка, посветеност на работата, тимска работа, чувство на одговорност, квалитет на работа, познавање на јазик и информатичка писменост.

Целта на професионалниот план на нашата установа е подигање на квалитетот на работа и надградување на знаењата на вработените.

Професионалниот развој ќе биде ефективен ако излегува во пресрет на индивидуалните потреби на вработените во детската градинка и ако не се смета за однадвор наметната обврска. За да се изработи остварлив годишен план за професионален развој потребно е да се земат предвид, од една страна сознанијата од самопроценката на сопствените компетенции, потреби, интереси, професионални аспирации, а од друга страна приоритетите на детската градинка и реалните можности за остварување на планот (финансиски средства, достапност на одредени облици на стручно усовршување и сл.).

ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште подготвува секоја воспитна година План за професионален развој на вработените, а со реализирањето на планот за професионален развој се овозможува :

- Систематско развивање на компетенциите што се потребни
- Подобрување на воспитно-образовната работа
- Достигнување на стандардите за повисоки звања и напредување во кариерата

Планот за професионален развој е еден од предусловите за квалитетна воспитно-образовна работа, ефективно учење и високи постигања. Составен дел на професионалниот развој е стручното усовршување кое подразбира стекнување на нови и усовршување на постојните компетенции на воспитно образовниот кадар. Планот е дел од годишната програма на детската градинка.

Сопиште, август 2023 год.

ЈОУДГ ВИНОЖИТО Сопиште
Директор
м-р Светлана Матеска-Трпеска
